[2018] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 267

ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਾਂਸਲ

ਬਨਾਮ

ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2009 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1676)

25 ਜਨਵਰੀ, 2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 18608.325/34 ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਹਾਕੀ ਨਾਲ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕੀਤਾ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 325 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਬਰਾਬਰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 325 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ ਸਾਰੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ - ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ - ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ, **ਹੈਲਡ: 1.** ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 325 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਪੂਰੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 325 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 10, 11][270-ਸੀ, ਡੀ]

2. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 325 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਡਰ-ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕੁਝ ਵਾਜਬ ਲੰਬਾਈ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ 1988 ਵਿਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 30 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਤੀਜਾ, ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1988 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ,

ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕਮਾਤਰ ਵਿਵੇਕ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। [ਪਾਰਾ 12-15] [270-ਈ-ਐੱਚ; 271-ਏ]

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2009 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1676.

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ 04.05.2007 ਦੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ। 1999 ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰ. 174।

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਬੇਅੰਤ ਨੂਰ ਸਿੰਘ ਮਰੋਕ, ਸਤੀਸ਼ ਗੋਇਲ, ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਅਹਿਮਦ, ਡਾ. ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕੁ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਗੋਗੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ. **1.** ਇਹ ਅਪੀਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 1999 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 174, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 04.05.2007 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਥੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਐਪ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

2. ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 (ਪੰਜ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 307/325/148/149 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪੀ. 29.07.1988 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 128 ਮਿਤੀ 03.08.1988 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨ ਚੰਦ
[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.]

4. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 14.11.1998 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 5 ਇੱਥੇ)।

5. ਰਾਜ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 1999 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 494-ਡੀਬੀ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 1999 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 174 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

6. ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ (ਜਵਾਬਦਾਸ ਨੰ: 1, 2, 3 ਅਤੇ 5) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 325 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. - ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਗਿਆਨ ਚੰਦ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 325/34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੱਟੀ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਵੰਡਦੇ ਹਾਂ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ 12,500/- ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ।

7. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਰਾਹੀ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

8. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 325 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ?
ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਟੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

9. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

10. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 325 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 325 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ "ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ" ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ।

11. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 325 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

12. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 325 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਡਰ-ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕੁਝ ਵਾਜਬ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹੀ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।

13. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

14. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਘਟਨਾ 1988 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ 2018 ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, 30 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਤੀਜਾ, ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ 50,000/-

ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨ ਚੰਦ

[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.]

ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1988 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕਮਾਤਰ ਵਿਵੇਕ ਹੈ।

15. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ, ਜੋ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

16. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ